

Bu testte 75 soru vardır.

VEÇÖYÖK

æ^à[\ K

S] •• Åæ } æ ÅÆ ãã

S] •• Ö[\ > { æ ÅÆ ãã

1. Aşağıdakilerden hangisi Eski Çağ coğrafyacıları arasında yer alan Eratosthenes'in eseridir?

- A) Ptolemy
- B) Geographika
- C) Politika
- D) Geographika Hyphegesis
- E) Antropo-geographie

2. Mekânsal stratejiyi vurgulamak için "Coğrafya güçlü iktidarların stratejik bilgisidir." düşüncesini ortaya atan coğrafyacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Foucault
- B) Kuhn
- C) Habermas
- D) Lacoste
- E) Thünen

3. • Işınlardan birbirine paralel olarak geldiği düşünülür.
• Göz veya projeksiyon merkezi sonsuzdadır.
• Projeksiyon düzlemi Dünya'nın merkezindedir.
• Dünya'nın küresel biçimini iyice belirttiği için okul haritalarının yapımında bu sistem uygulanır.

Verilen özellikler aşağıdaki projeksiyon türlerinden hangisini ifade eder?

- A) Perspektif projeksiyon
- B) Stereografik projeksiyon
- C) Yayma projeksiyon
- D) Karma sistemli projeksiyon
- E) Ortografik projeksiyon

4. İzohips eğrilerinin sık geçtiği yerlerde;

- I. Akarsuların aşındırma gücü fazladır.
- II. Dağa tırmanma zordur.
- III. Zirveyle etek arasında mesafe fazladır.

gibi ifadelerden hangilerinin doğru olduğu söylenebilir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) Yalnız II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

- 5. I. Hawaii
- II. Vezüv
- III. Santorini
- IV. Paricutin

Yukarıdakilerden hangileri denizaltı püskürmelerine örnek olarak gösterilebilir?

- A) I ve II
- B) III ve IV
- C) Yalnız III
- D) Yalnız IV
- E) I, II ve III

6. Kıvrımlı yapılarda birçok şekil oluşur. Bir kıvrımda tabakaların, yukarıya doğru kıvrılıp yükselmesiyle dış bükey bir kabartı şeklini almış kısmına antiklinal, aşağıya doğru kıvrılıp alçalmasıyla iç bükey bir tekne şeklini almış kısmına senklinal denir.

Buna göre antiklinallerin iki tarafındaki senklinaleri birbirine bağlayan yarma vadilere ne ad verilir?

- A) Klüz
- B) Val
- C) Rüz
- D) Relief terselmesi
- E) Comb

7. Magmanın yeryüzüne çıkarak katılaştığı bir alanda, aşağıdaki kayalardan hangisi görülmez?

- A) Andezit
- B) Bazalt
- C) Granit
- D) Obsidyen
- E) Perlit

8. • Kıtalar günümüzdeki görünümünü kazanmışlardır.
• Alp kıvrımları oluşmuş ve eski kıta kütlelerine eklenmiştir.
• Atlas ve Hint okyanusları oluşmuştur.

Yukarıda verilen olayların jeolojik devirlerin hangisinde meydana geldiği söylenebilir?

- A) Prekambriyen
- B) Paleozoik
- C) Mezozoik
- D) Tersiyer
- E) Kuvaterner

9. Türkiye'de platolar oluşumlarına göre yatay duruşlu, lav, karstik ve aşınım şeklinde sınıflandırılır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi oluşumlarına göre aşınım platosudur?

- A) Ardahan
B) Taşeli
C) Erzurum-Kars
D) Yazılıkaya
E) Çatalca – Kocaeli

10. Yağmur damlalarının toprağa düşmesi ile birlikte yüzeyel akışa geçen su, toprağı bulundurduğu yerden koparak parmak erozyonuna neden olur.

Bu erozyon şekli aşağıdakilerden hangisi ile ifade edilir?

- A) Rill
B) Gully
C) Tafoni
D) Tor
E) Eksfoliasyon

11. Yer kabuğunu meydana getiren kıvrımlı yapılarda, eksen düzlemleri arasındaki uzaklığın küçük, kanat eğimlerinin fazla olduğu kıvrım tipi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Eğik kıvrım
B) Monoklinal kıvrım
C) Sıkışık kıvrımlar
D) Gevşek kıvrımlar
E) Faylı kıvrım

12. I. Sıcaklığın arttığı dönemde eriyen karların ya da yağmur şeklinde düşen yağışların bu kar örtüsünün içine sızarak donmasıyla kardan daha yoğun olarak oluşturduğu buzuldur.

- II. Bir sırkte buzul ile sirk duvarı arasında bulunan yarıktır.

Özellikleri verilen buzul tipleri aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

I	II
A) Buzul dili	Sürgü
B) Rimate	Buzul dili
C) Sarıder	Neve
D) Neve	Rimate
E) Sürgü	Buzul dili

13. Karstlaşmaya elverişli kıyı bölgelerinde denizin karstik alçak gediklerden içeriye doğru sokulması ile meydana gelen yeryüzü şekli aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dolin
B) Kalank
C) Kör vadi
D) Lapy
E) Karstik tüneller

14. Atmosfere giren göktaşlarının sürtünme etkisi ile yandığı katman aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Stratosfer
B) Troposfer
C) Ekzosfer
D) Termosfer
E) Mezosfer

15. Rüzgâr erozyonu bitki örtüsünden yoksun veya bitki örtüsü çok seyrek olan kurak ve yarı kurak yörelerde daha çok görülür.

Buna göre rüzgâr erozyonunun;

- I. Iğdır
II. Nevşehir
III. Rize
IV. Şanlıurfa
V. Konya

gibi yerlerden hangisinde en az etkili olması beklenir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

16. Filipinler'de tropikal rüzgârlara ne ad verilir?

- A) Tayfun
B) Baguio
C) Tornado
D) Harikeyn
E) Willy willy

Eğitimde Lider, yayında Lider...

17. • Yıllık sıcaklık ortalaması 25 °C civarındadır.
• Çoğunlukla yıllık yağış miktarı 2000 mm'nin üstündedir.
• En fazla yağış, güneş ışınlarının Ekvator'a dik geldiği 21 Mart-23 Eylül (ekinoks) tarihlerinde görülür.

Verilen özellikler aşağıdaki iklim tiplerinden hangisini ifade eder?

- A) Savan iklimi
B) Muson iklimi
C) Okyanusal iklim
D) Akdeniz iklimi
E) Ekvatorial iklim

18. Bulutluluk oranını ölçen alet aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Nefometre
B) Sismometre
C) Psfometre
D) Helyofotometre
E) Plüviyometre

19. Türkiye'de ilkbaharda İç Anadolu'da, yaz mevsiminde Doğu Anadolu'da;

- I. Konveksiyonel
II. Depresyon
III. Orografik

yağış türlerinden hangileri görülür?

- A) I ve III B) I ve II C) II ve III
D) Yalnız I E) I, II ve III

20. Rüzgârın yönü;

- I. Sürtünme
II. Yer şekilleri
III. Basınç farkı
IV. Basınç merkezinin konumu

gibi faktörlerden hangilerinden etkilenir?

- A) I ve II B) III ve IV C) II ve IV
D) I ve III E) II, III ve IV

21. I. Doğankent

- II. Arpaçay
III. Yeşilirmak
IV. Çarşamba suyu

Yukarıda verilen akarsulardan hangileri Karadeniz'e dökülür?

- A) I ve III B) Yalnız III C) I, II ve III
D) III ve IV E) I, II, III ve IV

22. I. Birleşmiş Milletler Biyolojik Çeşitlilik Sözleşmesi

- II. Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi
III. Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi

1992 yılında Brezilya'nın Rio de Janeiro şehrinde Birleşmiş Milletler Çevre ve Kalkınma konferansı düzenlenmiştir.

Rio Zirvesi olarak da bilinen bu konferansta imzalanan sözleşmeler yukarıdakilerden hangileridir?

- A) I ve II B) II ve III C) I ve III
D) Yalnız I E) I, II ve III

23. Yıllık sıcaklık isteği 15 - 20 °C arasında olan bitkiler aşağıdakilerden hangisinde sınıflandırılır?

- A) Mikrotermiler
B) Mezotermiler
C) Heksistotermiler
D) İzotermiler
E) Megatermiler

24. Orta enlemlerde ve tropikal bölgelerde yağışın fazla ve yıla eşit olarak dağıldığı ve organik maddenin büyük ölçüde biriktiği sahalarda oluşan Ultisol sınıfında yer alan topraklar aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ustult
B) Xerult
C) Aquult
D) Humut
E) Udult

Eğitimde Lider, yayında Lider..

25. Nükleer enerji santralleri, nükleer silah üreten fabrikalar, nükleer madde atıkları radyoaktif kirliliğe neden olur.

Buna göre;

- I. Fransa
- II. Türkiye
- III. Rusya
- IV. Yunanistan
- V. ABD

gibi ülkelerden hangilerinde radyoaktif kirlilikten söz edilebilir?

- A) I ve III
- B) III ve V
- C) I, II ve IV
- D) I, III ve V
- E) I, III, IV ve V

26. Rendzina türü topraklar için;

- I. Yumuşak kireç taşları üzerinde oluşur.
- II. Genellikle koyu renklidir.
- III. Çok yüksek oranda demir oksit içerir.

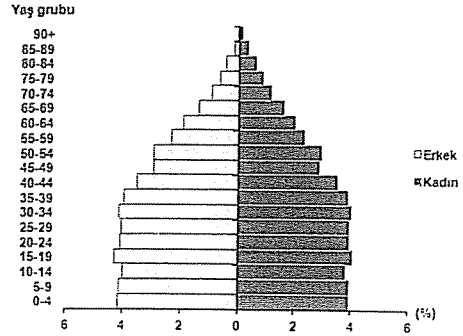
gibi özelliklerden hangileri söylenebilir?

- A) II ve III
- B) Yalnız I
- C) I ve III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

27. Aşağıdaki ülkelerden hangisinin yıllık ortalama kentleşme hızı diğerlerinden fazladır?

- A) Tunus
- B) Fransa
- C) Kazakistan
- D) Belçika
- E) Kamboçya

28. Aşağıdaki grafikte TÜİK 2015 Nüfus piramidi verilmiştir.

Yalnızca bu grafiğe bakılarak aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Türkiye'de 0-4 yaş erkek çocuk oranı kız çocuk oranından fazladır.
- B) 90 ve üzeri yaş grubunda kadın nüfus oranı erkek nüfus oranından fazladır.
- C) 20-24 yaş erkek nüfus oranı 45-49 yaş kadın nüfus oranının altındadır.
- D) 30-34 yaş grubunda erkek nüfus oranı yüzde dördün üzerindedir.
- E) 40-44 yaş kadın nüfus oranı 15-19 yaş kadın nüfus oranından azdır.

Eğitimde Lider, yayında Lider...

29. Yaşam beklentisi, bir ülkede doğmuş bir kişinin her yaş için ölüm oranları ileride sabit olacak şekilde kabul edilerek yaşayacağı ortalama yıl sayısını vermektedir.

Buna göre Dünya Sağlık Örgütü'ne göre genel yaşam beklentisi en yüksek olan ülke aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İzlanda
- B) Lüksemburg
- C) İsviçre
- D) Monako
- E) Avustralya

30. Nüfusları 1.000.000'dan fazla olan yerleşmeler aşağıdakilerden hangisi ile ifade edilir?

- A) Küçük kentler
- B) Sanayi kentleri
- C) Metropolen kentler
- D) Orta Büyüklükteki kentler
- E) Büyük kentler

31. Birleşmiş Milletlere göre ırkı, dini, milliyeti, belli bir sosyal gruba mensubiyeti veya siyasi düşünceleri nedeniyle zulüm göreceği konusunda haklı bir korku taşıyan ve bu yüzden ülkesinden ayrılan ve korkusu nedeniyle geri dönmeyen veya dönmek istemeyen kişi aşağıdakilerden hangisi ile ifade edilir?

- A) Muhacir
- B) Göçebe
- C) Gönüllü
- D) Daimi göçmen
- E) Mülteci

32. Göçebe toplulukların yaşadıkları kumaş ya da deriden meydana gelen çadırlara Sibiry'a'da Netler ne ad verir?

- A) Çum
- B) Tapee
- C) Yurt
- D) Manyatta
- E) Ksour

33. Aşağıdakilerden hangisi ilkel geçim tarımının yoğun olarak yapıldığı ülkelere ait bir özellik değildir?

- A) Toprak gübrelenmez.
- B) Genellikle nemli, tropikal bölgelerde rastlanır.
- C) İnsanlar beslenmek için ihtiyaç duydukları ürünleri üretir.
- D) Yer değiştiren, yarı yer değiştiren ve yerleşik türleri vardır.
- E) Birim alandan en yüksek verim alınır.

34. Daha çok İslahiye ve Hassa dolaylarında rastlanan oymakların kışlık yerleşmeleri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Güzle
- B) Banı
- C) Koğ
- D) Seyvan
- E) Oba

35. Aşağıda verilen tarım ürünü ve yetiştirildiği yer eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

- A) Elma – Isparta
- B) Üzüm – Manisa
- C) Zeytin – Uşak
- D) Haşhaş – Burdur
- E) Şeker pancarı - Afyon

36. Aşağıdakilerden hangisi yem bitkilerinden değildir?

- A) Fiğ
- B) Korunga
- C) Yonca
- D) Kolza
- E) Burçak

37. Türkiye'de kültür balıkçılığı sektöründe lider olan bölge aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Akdeniz
- B) Karadeniz
- C) Ege
- D) Marmara
- E) Güneydoğu Anadolu

38. İpek böcekçiliği ve arıcılığın yapıldığı başlıca yerler sırasıyla aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) Kars – Eskişehir
- B) Artvin – Erzurum
- C) Muğla – Hakkari
- D) Şanlıurfa - Gümüşhane
- E) Bilecik – Bitlis

Eğitimde Lider, yayında Lider..

39. I. Moğolistan

II. Somali

III. Almanya

IV. Bangladeş

V. Kanada

Yukarıda verilen ülkelerden hangilerinde birincil ekonomik faaliyetlerde çalışanların oranı daha fazladır?

- A) I, II ve IV B) I ve V C) I, III ve V
D) II ve IV E) II, III ve IV

40. Aşağıdakilerden hangisi kurşun ve çinko üretiminde dünyada söz sahibi olan ülkelere biri değildir?

- A) Peru
B) Hindistan
C) Meksika
D) Çin
E) Avustralya

41. I. Bursa

II. Denizli

III. Elazığ

IV. Isparta

V. Yozgat

Yukarıdakilerden hangileri volfram madenin tespit edildiği yerlerden biridir?

- A) II ve IV B) III ve V C) I, III ve V
D) I, II ve IV E) II, III ve V

42. Asya ile Amerika'yı birbirine bağlayan boğaz aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bering Boğazı
B) Messina Boğazı
C) Sonde Boğazı
D) Hürmüz Boğazı
E) Macellan Boğazı

43. Türkiye'nin 1958 yılında ilan edilen ilk milli parkı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Göreme Tarihi Milli Parkı
B) Kuşçenneti Milli Parkı
C) Yozgat Çamlık Milli Parkı
D) Olimpos-Beydağları Sahil Milli parkı
E) Spil Dağı Milli Parkı

44. I. Buz pateni - Sportif turizm

II. Prehistorik yerleşme yerleri ziyaret - Kültürel turizm

III. Sergilere katılma - Kongre turizmi

Yukarıda verilen turistik aktivite - belirleyici kriter eşleştirmelerinden hangileri doğrudur?

- A) I ve III B) II ve III C) I ve II
D) I, II ve III E) Yalnız III

Eğitimde Lider, Gayında Lider..

45. "Dünya kalesini elinde bulunduran bir millet "İç Çember"e hükmeder. "İç Çember"e hükmeden bir millet ise "Dış Çember"e yani Dünya'ya hakim olur." görüşünü savunan jeopolitik teori aşağıdakilerden hangisi tarafından geliştirilmiştir?

- A) Süha Gönay
B) Aleksandr Dugin
C) Ramazan Özey
D) Paul Kenndy
E) İ. Yaşar Hacısalihioğlu

46. • Ekonomik kutuplar arasındaki ilişkilerin, bu kutupları birbirine bağlayan akımların işlevi olarak belirtilmesi ile saptanır.

• Yerleşmeler çevrelerindeki diğer alt ölçekli yerleşmeler üzerinde ticari etki alanına sahiptirler.

Özellikleri verilen, bölgesel planlama çalışmalarında kullanılan bölge ayrımı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Polarize bölge
B) Homojen bölge
C) Coğrafi bölge
D) Plan bölge
E) Vejetasyon bölge

47. Savaş yıkıntıları içindeki Avrupa'nın Marshall Planı çerçevesinde yeniden yapılandırılması amacıyla 1948 yılında kurulan Avrupa Ekonomik İşbirliği Örgütü'nün doğrudan mirasçısı olan OECD'nin merkezi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Brüksel
- B) Paris
- C) Stockholm
- D) Cenevre
- E) Washington DC

- 48. I. Almanya
- II. ABD
- III. İtalya
- IV. İngiltere
- V. Rusya

Yukarıdakilerden hangileri Jeopolitik alanında Batı literatürüne hakim olan ekollerin ortaya çıktığı ülkelerdir?

- A) II, IV ve V
- B) I, II ve IV
- C) II, III ve V
- D) I, III ve IV
- E) III, IV ve V

49. "Gelecekte medeniyetler çatışması olmayacak. Batı medeniyeti, medeniyetlerin birbirinin boğazlarına sarılması yerine birbiri ile karışmasını sağlayacak. Çünkü batı medeniyeti alternatifsiz olarak dünyaya hakim olacak." görüşü aşağıdaki jeopolitik teorilerden hangisini ifade eder?

- A) Tarihin Sonu Teorisi
- B) Büyük Satranç Tahtası Teorisi
- C) Kuşatma Teorisi
- D) Medeniyetlerin Bütünleşmesi Teorisi
- E) Yeni Domino Taşları Teorisi

50. • "Dünya Politikasında Amerikan Stratejisi" ve "Barışın Coğrafyası" adlı eserleri bulunur.
• Amerikan jeopolitik ekolünün gelişmesi onunla başlar.
• "Kenar Kuşak Teorisi"ni ortaya koymuştur.
Özellikleri verilen jeopolitikçi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Spykman
- B) Ratzel
- C) Mackinder
- D) Kjellen
- E) Huntington

51. Aşağıdaki ülkelerden hangisinin Güney Yarımküre'de toprağı yoktur?

- A) Ekvador
- B) Kamerun
- C) Mozambik
- D) Uganda
- E) Endonezya

52. Kapladığı alan bakımından Dünya'da yedinci, nüfus bakımından Dünya'da ikinci konumda olan ülke aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Brezilya
- B) Kazakistan
- C) Hindistan
- D) ABD
- E) Meksika

53. I. İngiltere'nin en uzun akarsuları ve en büyük gölleri bulunmaktadır.
II. Britanya'daki Üç Doruklar Yarışı'nda tırmanılan zirvelerden biridir.
III. Tepenin bulunduğu arazi, Birleşik Krallık'ta doğayı ve tarihi eserleri korumakla görevli bir vakıf olan National Trust'ın malıdır.

İngiltere'deki en yüksek nokta olan Scafell Pike ile ilgili olarak yukarıdakilerden hangileri söylenebilir?

- A) I ve II
- B) II ve III
- C) I ve III
- D) I, II ve III
- E) Yalnız II

54. Aşağıda verilen ülke ve kıta eşleşmelerinden hangisi yanlıştır?

- A) Laos – Asya
- B) Guyana – Güney Amerika
- C) Togo – Afrika
- D) Guatemala – Kuzey Amerika
- E) Bhutan – Afrika

55. Afrika kıtasının en büyük gölü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tanganika
- B) Kivu
- C) Malawi
- D) Viktorya
- E) Albert

56. Korint Kanalı'nın bulunduğu ülke aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yunanistan
- B) Almanya
- C) Danimarka
- D) İtalya
- E) Gürcistan

57. Amazon ve Parana akarsuları aşağıda verilen kıtalardan hangisinde bulunur?

- A) Okyanusya
- B) Asya
- C) Kuzey Amerika
- D) Afrika
- E) Güney Amerika

58. I. Jutland

II. İber

III. Kamçatka

Yukarıdakilerden hangileri Avrupa Kıtası'nın yarımadalardır?

- A) I ve III
- B) II ve III
- C) Yalnız I
- D) I ve II
- E) I, II ve III

- 59. • Yüzölçümü büyük olmasına karşın nüfusu azdır.
- Doğum oranları ölüm oranlarının altında seyretmektedir.
- Dünyanın en büyük potas ve uranyum ilericisidir.
- Ülkede doğan bütün akarsular sularını denize döker.

Özellikleri verilen ülke aşağıdakilerden hangisidir?

- A) ABD
- B) Kanada
- C) Meksika
- D) Arjantin
- E) Brezilya

60. Aşağıdakilerden hangisi dünyanın en uzun kıyılarına sahip ülkesidir?

- A) Rusya
- B) Kanada
- C) Hindistan
- D) Brezilya
- E) Çin

61. 10. sınıf coğrafya dersinde bir öğretmen, öğrencilerden Türkiye'deki ana yer şekillerini temel özellikleri ve dağılışı açısından sorgulamalarını istemiş ve beraberinde ülkemizle ilgili çeşitli çıkarımlarda bulunmalarını sağlamıştır.

Buna göre verilen etkinlik coğrafya dersi ünitelerinden hangisi ile ilişkilendirilir?

- A) Beşeri Sistemler
- B) Doğal Sistemler
- C) Küresel Ortam: Bölgeler ve Ülkeler
- D) Çevre ve Toplum
- E) Harita Bilgisi

62. Coğrafya öğretim programında yer alan aşağıdaki kazanımlardan hangisinin yenilenen Bloom taksonomisine göre "Çözümleme" düzeyine uygun olması beklenir?

- A) Yeryüzündeki su varlıklarını özelliklerine göre sınıflandırır.
- B) İstatistik verilerden yararlanarak dünya nüfusunun tarihsel süreçteki değişimine ilişkin çıkarımlarda bulunur.
- C) Türkiye'deki toprakların dağılışı etkileyen faktörler ile toprak tiplerini ilişkilendirir.
- D) Göçün mekânsal etkilerini Türkiye'den örneklerle açıklar.
- E) Türkiye'deki su varlıklarının genel özelliklerini ve dağılışı açıklar.

63. Öğrencilerin jeolojik süreçlere ait fosil, taş, tektonik, iklim... vb.lerine ait bir doğa unsurunu kullanması

Yukarıda verilen coğrafya dersi öğretim programındaki açıklama, hangi coğrafi beceriyle doğrudan ilişkilidir?

- A) Değişim ve sürekliliği algılama
- B) Zamanı algılama
- C) Tablo, grafik ve diyagram hazırlama ve yorumlama
- D) Kanıt kullanma
- E) Arazi çalışmaları

64. "Eserlerinde ileri sürdüğü görüşler, Hitler'in dünya egemenliği kurma hülyasına bile esas oluşturmuştur." açıklaması aşağıdaki coğrafyacıardan hangisi ile doğrudan ilişkilidir?

- A) İdrisi
- B) Humboldt
- C) Batlamyus
- D) Aristo
- E) Ratzel

65. Coğrafya dersinde bir öğretmen öğrencilerine "Graben" arazi yapısının özelliklerini keşfetmeleri amacıyla çeşitli örnekler vererek öğrencilerin bu örnekleri yorumlamalarını ister. Daha sonra öğrencilere "Horst" arazi yapısıyla ilgili örnekler verir ve öğrencilerin bütün örnekleri karşılaştırmalarını ister. Sürecin sonunda ise öğrenciler, "Graben, her iki tarafında uçurum bulunan, bir vadiden alçalmış bloğun sonucunda oluşan bir arazi yapısıdır." bilgisine ulaşırlar.

Verilen etkinlik örneğinde öğretmenin uyguladığı öğrenme yaklaşımı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sunuş yolu
- B) Buluş yolu
- C) Araştırma-inceleme yolu
- D) Çoklu zekâ
- E) İş birlikli öğrenme

66. Bir coğrafya dersinde öğretmenin "Yer kabuğunun malzemesi bilgisi" ve "Jeolojik devirler bilgisi" konusuna yönelik düzenlediği etkinliklerde öğrencilere aşağıdaki becerilerden hangisini kazandırması beklenmez?

- A) Harita okuma becerisi
- B) Sorgulama becerisi
- C) Değişim ve sürekliliği algılama becerisi
- D) Kanıt kullanma becerisi
- E) Tablo, diyagram ve grafik oluşturma

67. Coğrafya derslerinin sonuç bölümünde bir öğretmenin, soru-cevap tekniğine sıkça yer vermesinin temel amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Öğrencilerin ön bilgilerini harekete geçirmek
- B) Öğrencilerin konu üzerinde düşüncelerini ve yorum yapmalarını sağlamak
- C) Öğrencilerin derse yönelik dikkatini çekmek
- D) Öğrencilerin öğrenme eksikliklerini belirlemek ve gidermek
- E) Öğrencilerin sürece etkin katılımlarını destekleyerek anlamlı öğrenmelerini sağlamak

68. - Herhangi bir tarım ürününün 2000 ile 2015 yılları arasında üretim miktarının grafikte verilmesi
- Haritada 1000 - 2000 arasında üretilmesinde 0-1000 arasında başka bölgede gösterilmesi

Verilen öncüller aşağıdaki kavramlardan hangisi ile açıklanır?

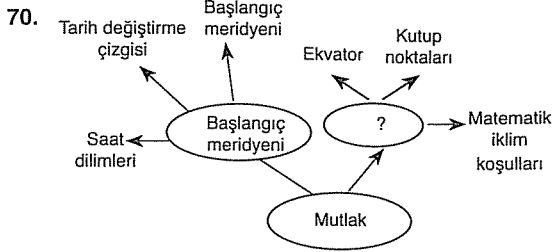
- A) Zamanda dağılışı - Dikey dağılışı
- B) Yatay dağılışı - Zamanda dağılışı
- C) Dikey dağılışı - Yatay dağılışı
- D) Yatay dağılışı - Yatay dağılışı
- E) Zamanda dağılışı - Yatay dağılışı

69. 11. sınıf coğrafya dersinde öğretmen "Küresel Ortam: Bölgeler ve Ülkeler" ünitesi ile ilişkili olarak "Ülkeler arası etkileşimde turizm faaliyetlerinin rolünü açıklar." kazanımını tartışmalarını isteyerek öğrencilerin konu ile ilgili sistematik ve çok boyutlu düşüncelerini hedeflemiştir.

Verilen etkinlik örneğinde öğretmenin hangi öğrenme yaklaşımına yer verdiği söylenebilir?

- A) Altı şapkalı düşünme
- B) Çember tartışma
- C) Düşün-eşleş-paylaş
- D) Zıt panel
- E) Vızıltı grupları

Eğitimde Lider, yayında Lider...

Verilen kavram haritasında "?" işareti konulan yere aşağıdaki kavramlardan hangisi getirilmelidir?

- A) Göreli
- B) Doğı
- C) Yengeç dönencesi
- D) Paralel
- E) İnsan

71. 9. sınıf coğrafya dersinde Gizem Öğretmen, öğrencilerine "Doğal Sistemler" ünitesinde "Atmosferin özellikleri ile hava olayları arasındaki ilişkiler" ile ilgili konuyu anlatır ve öğrencilerini gruplara ayırır. Grup üyelerinin birbirlerine konuyla ilgili soru sormalarını ve cevap vermelerini ister. Öğrencilerine "Bu durumda neler olabilir?", "... aralarında ne gibi ilişkiler olabilir?" gibi bazı soru köklerini vererek onları konu hakkında daha derin düşünmeye yönlendirir.

Gizem Öğretmen'in süreçte iş birliğine dayalı öğrenme tekniklerinden hangisine yer verdiği söylenebilir?

- A) Karşılıklı sorgulama
- B) Ayrılıp-birleşme
- C) Öğrenci ekipleri-başarı bölümleri
- D) Ekip destekli bireyselleştirilmiş öğretim
- E) Takım-oyun-turnuva

72. Didem Öğretmen, coğrafya dersinde "Yenilenebilir Enerji Kaynakları" konusunda istasyon çalışması yapmaya karar verir. Bu doğrultuda sınıfta "kompozisyon", "afiş" ve "diyagram" olmak üzere üç etkinlik masası oluşturur ve sınıfı üç gruba ayırır. Gruplara bir istasyon şefi görevlendirdikten sonra her grubun bir etkinlik masasına geçmesini ve burada 15 dakika çalışmasını ister. Süre bitiminde grupların oluşturdukları ürünleri panoya asar ve değerlendirme yaparak dersini sonlandırır.

Didem Öğretmen'in istasyon tekniğine göre, yaptığı hata aşağıdakilerden hangidir?

- A) Etkinlik masalarından yapılacak uygulamalar için belirli bir süre verme
- B) Yenilenebilir enerji kaynakları konusunda uygulama yapılacak etkinlik masaları oluşturma
- C) Etkinliklerin yapılması için sınıfı gruplara ayırma
- D) Grupların yer değiştirmesine olanak tanımama
- E) Her masaya bir istasyon şefini görevlendirme

73. I. Öğretim eksikliklerini belirleme
II. Öğrencilerin ulaştıkları noktayı belirleyip, puan verme
III. Öğretimde standartlaşmayı sağlama
IV. Öğretimin genel hedeflerine ulaşma
V. Öğretimde öğretmen-öğrenci etkileşimini artırma

Yukarıda verilen özelliklerden hangisi bir coğrafya öğretmenin dersini planlamasındaki temel amaçlardan biri değildir?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

74. Bir coğrafya öğretmenin kazanım-öğrenme alanı ilişkisini verebilmek amacıyla hazırladığı belirtke tablosunun amacı aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Hata düzeyini düşürme
- B) Güvenirlilik katsayısını artırma
- C) Soyut özellikleri ölçme derecesine bakma
- D) Yöntem belirleyip tabloya yazma
- E) Kapsam-hedefleri temsil etme derecesine bakma

75. Coğrafya öğretimi sürecinde öğretmenler, dersin işlenişi ya da bir etkinliğin gerçekleştirilmesi sırasında öğrencilerin performanslarına ilişkin gözlemleri kaydeder. Elde ettiği gözlemleri bir dosyada ya da defterde toplayabilir.

Verilen süreçte dikkate alınan değerlendirme aracı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kontrol listesi
- B) Dereceli puanlama anahtarı
- C) Not alma (Anekdotalsal kayıtlar)
- D) Portfolyo
- E) Yazılı yoklama

1. Eski Çağ'da günümüz coğrafya bilimi ve coğrafi düşüncesinin temelini oluşturmada; Herodotos, Tales, Aristo, Eratostenes, Hipparchus, Strabon ve Batlamyus gibi düşünürlerin büyük rolleri olmuştur. Aristo, Politika; Eratosthenes, Geographika; Batlamyus, Geographika Hyphegesis adlı eserleri yazmışlardır.

Cevap: B

2. Güçlü iktidarların, dünyanın herhangi bir bölgesini ya da bölgelerini denetleme, yeniden düzenleme ve kendi modern yasalarına göre mekânı yeniden dizayn etme çabaları, kendi "ideoloji ve politik" yaşam biçimlerini yayma girişimleridir. Bu "yayılmacı politikalar" sosyal ve ekonomik kuşatmaları da beraberinde getirmiştir. Balkanlar'da, Kafkaslar'da ve Ortadoğu'da, yüzyıllar boyu süren kanlı savaşların altında yatan da bu mekânsal zenginliklerdir. Lacoste'un "Coğrafya güçlü iktidarların stratejik bilgisidir." düşüncesi, mekânsal stratejiyi vurgulamak açısından önemlidir.

Cevap: D

3. Ortografik projeksiyonda, ışınların birbirine paralel olarak geldiği düşünülür. Göz veya projeksiyon merkezi sonsuzdadır. Projeksiyon düzlemi Dünya'nın merkezindedir. Bu projeksiyonda yalnız yüzeyin orta kesimi iyi çıkar. Elde edilen haritada benzerlik ve eş değerlik bulunmaz. Ancak Dünya'nın küresel biçimini iyice belirttiği için okul haritalarının yapımında bu sistem uygulanır.

Cevap: E

4. İzohips eğrilerinin sık geçtiği yerlerde;

- Eğim fazladır.
- Akarsuların akış hızları fazladır.
- Kıta sahanlığı dardır.
- Zirveyle etek arasında mesafe azdır.
- Akarsuların aşındırma gücü fazladır.
- Dağa tırmanma zordur.
- Akarsuların aşındırması derine doğrudur.

Cevap: A

5. Santorini, Ege Denizi'nde faaliyet gösteren denizaltı püskürmelerine örnektir. Vezüv, Hawaii, Paricutin ise merkezi püskürmelere örnektir. Merkezi püskürmeler, bir volkan konisinin üst kısmında bulunan krater veya kalderalardan volkanik maddelerin çıkmasını ifade eden bir püskürme şeklidir.

Cevap: C

6. Kıvrımlı yapılarda birçok şekil oluşur. Bir kıvrımda tabakaların yukarıya doğru kıvrılıp yükselmesiyle dış bükey bir kabartı şeklini almış kısmına **antiklinal** denir. Bir kıvrımda tabakaların aşağıya doğru kıvrılıp alçalmasıyla iç bükey bir tekne şeklini almış kısmına **senklinal** denir. Antiklinallerin yanlarından inen enine konsekan akarsularını vadilerine **Rü** veya **Rüz** denir. Antiklinallerin eksenleri üzerinde enine konsekan akarsuların kolları tarafından kazılan vadi veya depresyonlara **comb** adı verilir. Relief terselmesi sonucu yüksekte kalan tepelerden oluşan senklinallere **tünemiş senklinal** denir. Antiklinallerin üzerinde aşınımından doğan gediklerin büyümeleri ve birbirleriyle birleşmesiyle **antiklinal vadi**, senklinaller üzerinde kurulan vadilere ise **senklinal vadi** denir. Senklinal eksenleri boyunca akan boyuna konsekan akarsulara ait vadilere **val** denir. Antiklinallerin iki tarafındaki senklinalleri birbirine bağlayan yarma vadilere **klüz** adı verilir. Aşınım sonucunda zamanla antiklinallerin komşu senklinallere göre daha alçak bir seviyeye inmesi ile oluşan duruma **relief terselmesi** denir.

Cevap: A

7. Magmanın, volkanik etkinliklerle yeryüzüne çıkarak soğuması sonucunda dış püskürük kayalar oluşur. Bazalt, andezit, perlit, obsidyen (volkan camı) ve tüf en önemli dış püskürük kayalardır. Granit ise magmanın yeryüzüne ulaşmadan yer kabuğunun iç kısımlarında katılaşmasıyla meydana gelir.

Cevap: C

Eğitimde Lider, yayında Lider..

8. Tersiyer devrinde yani 3. Jeolojik zamanda;
- Kıtalar günümüzdeki görünümünü kazanmışlardır.
 - Atlas ve Hint okyanusları oluşmuştur.
 - Linyit, petrol, tuz ve boksit yatakları oluşmuştur.
 - Türkiye'nin ana yer şekilleri gelişmiştir.
 - Alp kıvrımları oluşmuş ve eski kıta kütlelerine eklenmiştir.

Cevap: D

9. Türkiye'de platolar oluşumlarına göre yatay duşlu, lav, karstik ve aşınım şeklinde sınıflandırılır. Buna göre; Çatalca-Kocaeli aşınım platoları, Taşeli karstik platoları, Erzurum-Kars ve Ardahan platoları lav platoları, Yazılıkaya yatay duşlu platolar grubunda yer alır.

Cevap: E

10. Yağmur damlalarının toprağa düşmesi ile birlikte damla erozyonu oluşmaktadır. Yüzeysel akışa geçen su toprağı bulunduruğu yerden koparak rill adı verilen parmak erozyonuna neden olur.

Cevap: A

11. Yer kabuğunu meydana getiren kıvrımlı yapılarda sıkışık kıvrımlar, eksen düzlemleri arasındaki uzaklığın küçük, kanat eğimlerinin fazla olduğu kıvrımlardır.

Cevap: C

12. I. Neve: Sıcaklığın arttığı dönemde eriyen karların ya da yağmur şeklinde düşen yağışların bu kar örtüsünün içine sızarak donmasıyla kardan daha yoğun olarak oluşturduğu buzuldu.

II. Rimaye: Bir sirkte buzul ile sirk duvarı arasında bulunan yarıktır.

Cevap: D

13. Karstlaşmaya elverişli kıyı bölgelerinde denizin karstik alçak gediklerden içeriye doğru sokulması ile meydana gelen yeryüzü şekline **kalank** adı verilir.

Cevap: B

14. Mezozfer, Stratosferin üst sınırından itibaren 80 – 90 km yüksekliğe kadar çıkar. Gaz molekülleri seyrekler. Ayrıca atmosfere giren göktaşları bu katmanda sürtünmenin etkisiyle yanmaktadır.

Cevap: E

15. Rüzgâr erozyonu karasal iklimin etkili olduğu, bitki örtüsü bakımından fakir iç bölgelerde fazladır. Konya, Şanlıurfa, Iğdır ve Nevşehir'de yağış az ve bitki örtüsü bozkır olduğu için rüzgâr erozyonu fazladır. III'de yer alan Rize'de nem ve yağış fazla olduğu için rüzgâr erozyonu azdır.

Cevap: C

16. Tropikal bölgelerde kararlı ve durgun özellikteki hava kütlelerinde dengenin bozulması ile havanın ani olarak dikey yükselmesi sonucu ortaya çıkan rüzgârlara tropikal rüzgârlar denir. Tropikal rüzgârlara; Filipinler'de **baguio** adı verilir.

Cevap: B

17. Ekvatorial iklimin özellikleri şunlardır:

- Yıllık sıcaklık ortalaması 25°C civarındadır.
- Yıllık ve günlük sıcaklık farkı en az olan iklimdir.
- Ekvator çevresinde 0° ve 10° enlemleri arasında görülür.
- Konveksiyonel yağışlar görülür.
- Her mevsim düzenli yağış alır. Ancak en fazla yağış, güneş ışınlarının Ekvator'a dik geldiği 21 Mart- 23 Eylül (ekinoks) tarihlerinde görülür.
- Çoğunlukla yıllık yağış miktarı 2000 mm'nin üstündedir.
- Bitki örtüsü bütün yıl yeşil kalan sık ve uzun boylu yağmur ormanlarıdır.
- Topraklar fazla yıkandığı için verimi düşüktür. Kırmızı renkli Laterit topraklar görülür.

Cevap: E

Eğitimde Lider, yayında Lider..

18. Belirli bir anda gökyüzünün bulutlarla kaplı kısmının gökyüzüne olan oranı bulutluluk oranını ifade eder. Bulutluluk oranı çeşitli aynalardan meydana gelen bir aletle ölçülür. Bulutluluk oranını ölçen bu alete **nefometre** adı verilir.

Cevap: A

19. Isınarak yükselen hava kütlesi neme doyararak konveksiyonel (yükselim) yağışları meydana getirir. Türkiye'de ilkbaharda İç Anadolu'da, yaz mevsiminde Doğu Anadolu'da görülen yağış bu türdendir. İç Anadolu'da görülen bu yağışlara halk arasında kırkikindi yağışları denir. Bu yağışlar bölgedeki tahıl tarımı için önemlidir.

Cevap: D

20. Rüzgârın yönünü etkileyen faktörler şunlardır:

- Yer şekilleri
- Basınç merkezinin konumu
- Dünya'nın günlük hareketi

Cevap: C

21. Türkiye'de akarsuların yaklaşık üçte biri Karadeniz'e dökülmektedir. Karadeniz Bölgesi, Türkiye'nin en geniş havzasına sahip olan bölgesidir. İç bölgelerden kaynağını alarak Karadeniz'deki dağ sıralarını aşarak denize ulaşan akarsular; Kızılırmak, Yeşilirmak, Çoruh, Sakarya, Doğankent, Kocairmak olarak sayılabilir.

Cevap: A

22. Rio Sözleşmeleri: 1992 yılında Brezilya'nın Rio de Janeiro şehrinde Birleşmiş Milletler Çevre ve Kalkınma konferansı düzenlenmiştir. Rio Zirvesi olarak da bilinen bu konferans, 108'i devlet başkanlığı düzeyinde olmak üzere 172 ülkenin katılımıyla gerçekleştirilmiştir. İki hafta süren bu konferansın hedefi, küresel ölçekte çevre sorunları ile mücadele ve sürdürülebilirlik olgusu arasındaki bağları güçlendirmektir. Sürdürülebilirlik olgusunun ön plana çıktığı Rio'da, 21. yüzyıl için yol haritası niteliğinde 3 sözleşme imzaya açılmıştır.

Rio Sözleşmeleri olarak adlandırılan bu sözleşmeler şunlardır:

- Birleşmiş Milletler Biyolojik Çeşitlilik Sözleşmesi
- Birleşmiş Milletler Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi
- Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi

Cevap: E

23. Sıcaklık isteklerine göre bitkiler şunlardır:

- **Heksistotermiler:** Yıllık sıcaklık isteği çok düşük olan bitkilerdir.
- **Mikrotermiler:** Yıllık sıcaklık isteği 0 -15 °C arasında olan bitkilerdir.
- **Mezotermiler:** Yıllık sıcaklık isteği 15 - 20 °C arasında olan bitkilerdir.
- **Megatermiler:** Yıllık sıcaklık isteği 20 °C'nin üzerinde olan bitkilerdir.

Cevap: B

24. Orta enlemlerde ve tropikal bölgelerde yağışın fazla ve yıla eşit olarak dağıldığı ve organik maddenin büyük ölçüde biriktiği sahalarda oluşan Ultisol sınırında yer alan topraklar **Humut**'lardır.

Cevap: D

25. Nükleer enerji santralleri, nükleer silah üreten fabrikalar, nükleer madde atıkları radyoaktif kirliliğe neden olur. Bu kirlilik, yaymış olduğu elektronla hava, su, toprak ve bitkilere zarar verir. Fransa, Rusya, ABD ve Japonya gibi ülkelerde radyoaktif kirlilikten söz edilebilir.

Cevap: D

Eğitimde Lider, yayında Lider..

26. Rendzina türü topraklar; yumuşak kireç taşları üzerinde oluşur. Genellikle koyu renklidir. Kireç bakımından zengindir.

Cevap: D

27. Kentsel alanda yaşayan nüfusun artış ya da azalış oranına kentleşme hızı adı verilir.

Bazı ülkelerin yıllık ortalama kentleşme hızları;

Belçika: %0,3

Fransa: %0,8

Tunus: %1,7

Kazakistan: %1,2

Kamboçya: %4,6

Cevap: E

28. Soruda verilen nüfus piramidi incelendiğinde; Türkiye'de 0-4 yaş erkek çocuk oranı kız çocuk oranından fazladır. 30-34 yaş grubunda erkek nüfus oranı yüzde dördün üzerindedir. 40-44 yaş kadının nüfus oranı 15-19 yaş kadının nüfus oranından azdır. 90 ve üzeri yaş grubunda kadın nüfus oranı erkek nüfus oranından fazladır. Ancak 20-24 yaş erkek nüfus oranı 45-49 yaş kadının nüfus oranının üzerindedir.

Cevap: C

29. Yaşam beklentisi, bir ülkede doğmuş bir kişinin her yaş için ölüm oranları ileride sabit olacak şekilde kabul edilerek yaşayacağı ortalama yıl sayısını vermektedir. Dünya Sağlık Örgütü'ne göre genel yaşam beklentisi en yüksek olan ülke 87 yaş ile Monako'dur.

Cevap: D

30. Nüfuslarına göre kentler dört gruba ayrılır:

- Küçük Kentler: Nüfusları 10.000 – 100.000 arasında olan yerleşmelerdir.
- Orta Büyüklükteki Kentler: Nüfusları 100.000 – 500.000 arasında olan yerleşmelerdir.
- Büyük Kentler: Nüfusları 500.000 – 1.000.000 arasında olan yerleşmelerdir.
- Metropolitan Kentler: Nüfusları 1.000.000'dan fazla olan yerleşmelerdir.

Cevap: C

31. İnsanların kendileri dışındaki nedenlerden dolayı göç etmeye zorlanmasına zorunlu göç adı verilir. Mülteci, zorunlu göç içinde yer alan bir göç türüdür. Birleşmiş Milletler'in tanımına göre ırkı, dini, milliyeti, belli bir sosyal gruba mensubiyeti veya siyasi düşünceleri nedeniyle zulüm göreceği konusunda haklı bir korku taşıyan ve bu yüzden ülkesinden ayrılan ve korkusu nedeniyle geri dönmeyen veya dönmek istemeyen kişiye **mülteci** (sığınmacı) adı verilir.

Cevap: E

32. Göçebe toplulukların yaşadıkları kumaş ya da deriden meydana gelen çadırlara Sibiry'a'da Nenetler "Çum" adı verir. Bu yapılara Türk topluluklarında yurt, Amerika yerlilerinde Tapee adı verilir.

Cevap: A

33. İlkel geçim tarımı; genellikle nemli, tropikal bölgelerde rastlanır. Yer değiştiren, yarı yer değiştiren ve yerleşik türleri vardır. Yer değiştiren türde çiftçiler tarla ve konutlarını terk ederek yeni bir yere göç eder. Yarı yer değiştiren türde konutlar kalır, tarlalar yer değiştirilir. Yerleşik türde ise çiftçi toprağı işler, tarlasını yabancı otlardan temizler. Bu tarım metodunda toprak gübrelenmez. İnsanlar beslenmek için ihtiyaç duydukları ürünleri üretir.

Cevap: E

Eğitimde Lider, yayında Lider..

34. Daha çok İslahiye ve Hassa dolaylarında rastlanan oymakların kışlık yerleşmelerine "Banı" adı verilir.

Cevap: B

35. Türkiye'de elma Isparta'da, üzüm Manisa'da, haşhaş Burdur'da, şeker pancarı Afyon'da yetiştirilir. Zeytin ise İzmir ve Aydın'da yoğun olarak yetiştirilir ancak Uşak'ta yetiştirilmez.

Cevap: C

36. Fiğ, korunga, yonca, burçak ve yulaf yem bitkileridir. Kolza ise yağ bitkileri olarak sınıflandırılır.

Cevap: D

37. Türkiye'de kültür balıkçılında yetiştirilen popülasyon oranları olarak %97 balık %3 diğer deniz ürünleri olarak bilinmektedir. En fazla somon, kefal, çipura, levrek gibi balıklar ve istiridye, midye ve istakoz üretimi yapılmaktadır. Kültür balıkçılığı sektöründe lider olan **Ege bölgesinde özellikle İzmir ve Muğla çevresinde** hem denizde hem de karada üretim yapılabilmektedir.

Cevap: C

38. Türkiye'de ipek böcekçiliğinin başlıca yapıldığı yerler; Bilecik, Sakarya, Bursa, Antalya, Balıkesir ve Eskişehir'dir. Arıcılığın yaygın olarak yapıldığı yerler ise; Bitlis, Kars, Şemdinli, Bolu, Marmaris, Rize ve Muğla'dır.

Cevap: E

39. Birincil ekonomik faaliyetler, tarım, hayvancılık, madencilik, ormancılık ve balıkçılık gibi doğal ortama bağlı olarak gerçekleştirilen faaliyetlerdir. Moğolistan, Bangladeş, Somali gibi geri kalmış ülkelerde birincil ekonomik faaliyetlerde çalışanların oranları daha fazladır. Kanada, Fransa, Almanya gibi gelişmiş ülkelerde ise üçüncül, dördüncül ve beşincil ekonomik faaliyetlerde çalışanların oranı daha fazladır.

Cevap: A

40. Dünyada kurşun üretiminde söz sahibi olan ülkeler; Şili, Peru, ABD, Çin, Avustralya ve Meksika'dır. Dünyada çinko üretiminde söz sahibi olan ülkeler; Çin, Peru, Avustralya, Meksika ve Kanada'dır.

Cevap: B

41. Türkiye'de volfram madeninin tespit edildiği yerler; Bursa, Elazığ, Yozgat, Kırklareli, Niğde, Bilecik'tir. Volfram çok sert olması nedeniyle özel çelik yapımında ve elektrikli direncinin fazla olması ile de akkor lamba telleri ve elektrik direnç tellerinin yapımında, saf haliyle bazı elektronik uygulamalarda kullanılır.

Cevap: C

42. Asya ile Amerika'yı birbirine bağlayan boğaz Bering Boğazı'dır. Bering boğazı Asya'nın doğu ucuy-la Amerika'nın Batı ucunu birbirine bağlar.

Cevap: A

43. Yozgat Çamlık Milli Parkı Türkiye'nin 1958 yılında ilan edilen ilk milli parkıdır. İl Merkezine 2 km uzaklıkta ve soğukluk tepesinin kuzey yamacında 264 ha. büyüklüğündeki sahayı kaplayan ve doğal olarak yetişen karaçam (kalıntı orman) ve plantasyon ile elde edilen sarıçam ormanı alanın kaynak değerini oluşturmaktadır.

Cevap: C

Eğitimde Lider, yayında Lider..

44. Buz pateni sportif turizm faaliyeti, Prehistorik yerleşme yerleri ziyaret kültürel turizm faaliyeti, sergi-lere katılma kongre turizmi faaliyeti olarak sınıflandırılmaktadır.

Cevap: D

45. Merkezi Türk Hakimiyet Teorisi, Ramazan Özey tarafından geliştirilmiştir. Bu teoriye göre Merkezde Anadolu yarımadası "Dünya Kalesi"ni oluşturur. Anadolu'yu çevreleyen Balkanlar ve Ortadoğu İç Çember'i oluşturur. Bunun dışında kalan yerler ise Dış Çember'i oluşturur. Sonuç olarak "Dünya kalesini elinde bulunduran bir millet "İç Çember"e hükmeder. "İç Çember"e hükmeden bir millet ise "Dış Çember"e yani Dünya'ya hakim olur."

Cevap: C

46. **Polarize (Kutuplaşmış) Bölge:** Bu bölgeler ekonomik kutuplar arasındaki ilişkilerin, bu kutupları birbirine bağlayan akımların işlevi olarak belirtilmesi ile saptanır. Yerleşmeler çevrelerindeki diğer alt ölçekli yerleşmeler üzerinde ticari etki alanına sahiptirler. Bu etki alanlarının gözlemlenmesi ve belirlenmesi ile polarize bölge kavramı doğmuştur. Polarize bölge ayrımı homojen bölge gibi bir ya da birden fazla karakteristik özelliğin betimine değil, çeşitli birimler arasındaki ilişkilere dayanmaktadır.

Cevap: A

47. 1961'de kurulan OECD, savaş yıkıntıları içindeki Avrupa'nın Marshall Planı çerçevesinde yeniden yapılandırılması amacıyla 1948 yılında kurulan Avrupa Ekonomik İşbirliği Örgütü'nün doğrudan mirasçısıdır. OECD'nin merkezi Paris'tedir. OECD'nin 20 kurucu üyesi bulunmaktadır. Bunlar; Türkiye, ABD, Kanada, Fransa, Hollanda, Belçika, Lüksemburg, Federal Almanya, İtalya, Portekiz, İngiltere, Danimarka, İrlanda, Yunanistan, İsviçre, Avusturya, İsveç, İzlanda, Norveç ve Avrupa Topluluğu'dur.

Cevap: B

48. Jeopolitik alanında Batı literatürüne hakim olan **Amerika, İngiltere, Almanya ve Fransa**'da hemen hemen aynı zamanda dört ekol ortaya çıkmıştır. Bunlar Alman Friedrich Ratzel, Fransız Vidal de La Blanche ve İngiliz Sir Halford Mackinder ile Amerika'lı Amiral Alfred T. Mahan'dır. Bu jeopolitikçilerden her birinin eğilimleri çok belirgin bir şekilde ulusal özellikleri ve ülkelerinin entelektüel eğilimi ile uyumlayıcıydı.

Cevap: B

49. Medeniyetlerin Bütünleşmesi Teorisi'ni ortaya atan Buzan ve Segal'e göre; "Gelecekte medeniyetler çatışması olmayacak. Batı medeniyeti, medeniyetlerin birbirinin boğazlarına sarılması yerine birbiri ile karışmasını sağlayacak. Çünkü batı medeniyeti alternatifsiz olarak dünyaya hakim olacak."

Cevap: D

50. **Nicolas Spykman**, 1942 yılında yayınlanan "Dünya Politikasında Amerikan Stratejisi" ve ölümden sonra 1944 yılında yayınlanan "Barışın Coğrafyası" adlı iki önemli eseri Amerikan ulusal güvenlik politika ve stratejisinin dayanacağı coğrafi esasları ortaya çıkarmıştır. Spykman, yaptığı dünya coğrafyası değerlendirmesi ile "Kenar Kuşak Teorisi" ortaya koymuştur. Amerikan jeopolitik ekolünün gelişmesi Nicolas Spykman ile başlar.

Cevap: A

51. Ekvador, Mozambik, Uganda ve Endonezya ülkelerinin Güney Yarım Küre'de toprakları bulunur. Ancak Kamerun, Kuzey Yarım Küre'de yer alır ve Güney Yarım Küre'de toprağı bulunmaz.

Cevap: B

52. Hindistan, kapladığı alan bakımında Dünya'da yedinci, nüfus bakımından Dünya'da ikinci konumdadır. Hindistan bulunduğu yarımada'nın tamamına yakınına kaplar.

Cevap: C

53. İngiltere'deki en yüksek nokta 980 m yükseklik ile Scafell Pike'dir. Göller Bölgesi olarak bilinen bu bölgede İngiltere'nin en uzun akarsuları ve en büyük gölleri bulunmaktadır. Cumbria'da Lake District Milli Parkı'nda yer alır. Tepenin bulunduğu arazi, Birleşik Krallık'ta doğayı ve tarihi eserleri korumakla görevli bir vakıf olan National Trust'ın malıdır. Arazi 1920'de bu vakfa Lord Leonfield tarafından Lake District'teki I. Dünya Savaşı şehitlerinin adına bağışlanmıştır. Scafell Pike, Britanya'daki Üç Doruklar Yarışı'nda tırmanılan zirvelerden biridir.

Cevap: D

54. Laos ve Bhutan Asya'nın güneyinde, Guyana Güney Amerika'nın kuzeyinde, Guatemala Kuzey Amerika'nın güneyinde Togo ise Afrika'nın batısında yer almaktadır.

Cevap: E

55. Afrika kıtasındaki en büyük göl Viktorya gölüdür. Bu göl, Ekvator'un güneyinde ve doğu Afrika platosunda bulunan Kenya, Uganda ve Tanzanya sınırları içerisinde yer alır.

Cevap: D

56. Korint Kanalı, Yunanistan'ın kuzey kara topraklarını Mora Yarımadası'ndan ayıran, tümüyle yapay bir kanaldır. Yapımı 1881 ile 1893 yılları arasındır. Uzunluğu yaklaşık 6,3 km'dir ve Korint Körfezi ile Saronik Körfezi'ni birbirine bağlar. Kanalin bir özelliği de, iki girişte mevcut olan, motor gücü sayesinde suya batırılabilen köprülerdir.

Cevap: A

57. Amazon ve Parana akarsuları Güney Amerika kıtasında bulunmaktadır. Amazon Nehri, Brezilya sınırlarında; Parana Nehri ise Arjantin sınırlarında yer alır.

Cevap: E

58. İber ve Jutland yarımada'ları Avrupa'da yer alır. Kamçatka yarımadası ise Asya'nın doğusunda Rusya toprakları içerisinde yer alır.

Cevap: D

59. Kuzey Amerika kıtasının kuzeyinde yer alan Kanada'nın yüzölçümü büyük olmasına karşın nüfusu azdır. Doğum oranları ölüm oranlarının altında seyretmektedir. Dünyanın en büyük potas ve uranyum ilicisidir. Ülkede doğan bütün akarsular sularını denize döker.

Cevap: B

60. Kuzey Amerika kıtasının hemen hemen yarısını kaplayan Kanada, dünyanın en uzun kıyılarına sahip ülkesidir. Ayrıca Kanada, Rusya Federasyonu'ndan sonra yüzölçümü olarak dünyanın ikinci büyük ülkesidir.

Cevap: B

61. Türkiye'deki ana yer şekillerini (dağ, ova ve plato) temel özellikleri ve dağılışı açısından sorgulamasını yaptıran bir öğretmenin dikkate aldığı ünite, doğal sistemlerdir. Çünkü 10. sınıfta bu ünite de öğrencilere;

- Dünya'nın tektonik oluşumunu açıklar.
- Jeolojik zamanların özelliklerini tektonik olaylarla ilişkilendirerek açıklar.
- Kayaçların özellikleri ile yeryüzü şekillerinin oluşum süreçlerini ilişkilendirir.
- Türkiye'deki yer şekillerinin oluşum sürecine iç kuvvetlerin etkisini açıklar.
- Türkiye'deki yer şekillerinin oluşum sürecine dış kuvvetlerin etkisini açıklar.
- Türkiye'deki ana yer şekillerini temel özellikleri ve dağılışı açısından değerlendirir.

gibi etkinliklere yer verilir.

Cevap: B

62. "Çözümleme" becerisi analiz etme yani ilişkilendirme, parça bütün ilişkisine dikkat etme, karşılaştırma, benzerlik ve farklılık belirleme, ayırıştırma gibi durumları içermektedir. Bu nedenle "Türkiye'deki toprakların dağılışını etkileyen faktörler ile toprak tiplerini ilişkilendirir." kazanımı çözümleme becerisi ile ilişkilidir.

Cevap: C

63. Coğrafi olay ve olgularla ilgili doğa ve insan süreçlerine ait kanıtlar birincil, ikincil veya doğrudan araziden elde edilebilir nitelikte bulunabilirler. Coğrafyada kanıt kullanma şunları içerir: Öğrencinin jeolojik süreçlere ait fosil, taş, tektonik, iklim... vb. lerine ait bir doğa unsurunu kanıt olarak kullanması, tarihi, sosyal, ekonomik ve politik olay ve olgulara ait bir beşeri unsur kanıt olarak kullanması şeklindedir.

Cevap: D

64. Ratzel, 1844 – 1904 yılları arasında yaşayan Alman coğrafyacıdır. Beşeri coğrafya adlı eseri ilk yazan bilim adamıdır. Ayrıca politik coğrafya adlı eseriyle siyasi coğrafyanın kurucusu sayılır. Bu eserinde ileri sürdüğü görüşler, Hitler'in dünya egemenliği kurma hülyasına bile esas oluşturmıştır. Eserleri "Antropo Coğrafya", "Politik Coğrafya"dır.

Cevap: E

65. Coğrafya dersinde öğretmenin öğrencilerine "Grazben" arazi yapısını keşfetmelerine yönelik uyguladığı etkinlik, buluş yoluyla öğrenme yaklaşımıyla ilişkilidir. Çünkü buluş yolu, öğretmenin verdiği örnekler ve sorular yardımıyla öğrencilerin bir konunun temel kavram, ilke ve genellemelerini keşfetmeleridir.

Cevap: B

66. Verilen sorunun cevabı "Tablo, diyagram ve grafik oluşturma" olacaktır. Çünkü A, B, C, D seçenekleri "Yerin yapısı ve oluşum şekli" konusuna uygun beceriler iken, "Tablo, diyagram ve grafik oluşturma" becerisi, harita okuma ve görsel becerileri kazanımda daha etkilidir.

Cevap: E

67. Soru-cevap, sözel bir etkileşim tekniğidir. Sınıf etkinliklerinde öğretmenin konuya ilişkin sorular sorması ve öğrencilerin cevaplar vermeleri şeklinde gerçekleştirilir. Öğretmen ve öğrenciler arasında yoğun bir etkileşim sağlar. Sınıf içerisinde öğrencilerin düşüncelerini sağlaması, değerlendirme yapması, yaratıcı ve eleştirel düşüncesi ve öğrencileri konuşmaya özendirilmesi bakımından oldukça önemlidir. Bu doğrultuda öğretmenlerin dersin sonuç bölümünde soru-cevap tekniğine yer vermelerinin temel amacı, öğrencilerin öğrenme eksikliklerini belirlemek ve gidermek olacaktır.

Cevap: D

68. Sorunun cevabı "Zamanda dağılış - Dikey dağılış" olacaktır.

- **Dağılış:** Coğrafya araştırmalarına neden olan konuların belirli bir alandaki yayılışı ve bulunuş biçimleri, dağılış olarak ifade edilir. Coğrafyada bir konunun veya olayın dağılışı belirtilirken dikkat edilmesi gereken en önemli nokta yayılış biçimlerinin ayrı ayrı ifade edilmesidir.
- **Yatay Dağılış:** Harita üzerinde gösterilmesidir. Örneğin Tarım Alanlarının Türkiye'deki dağılışı haritasından tarım alanlarının nerede bulunduğu, yüzölçümlerinin ne kadar olduğu hakkında bilgiler anlaşılabilir.
- **Dikey Dağılış:** Harita üzerinde eşyükselti eğrilerini kullanarak dikey dağılış gösterilebilir. Türkiye Fiziki haritasından ülkemizdeki bir yerin yüksekliği saptanabilir.
- **Zamanda Dağılış:** Belirli zaman aralığında elde edilmiş veriler bir grafik üzerinde gösterilir. Örneğin; 1950 - 2010 Yılları Gölyazı Nüfus Sayım Grafiği bu duruma örnek olarak verilebilir.

Cevap: A

69. Öğretmenin "Ülkeler arası etkileşimde turizm faaliyetlerinin rolünü açıklar." kazanımına yönelik olarak düzenlediği çalışma, altı şapkalı düşünme tekniğiyle ilişkilidir. Çünkü altı şapkalı düşünme, öğrencilerin konu ile ilgili olarak sistematik, farklı ve çok boyutlu düşüncelerini beraberinde karar verme becerilerinin de gelişimini sağlayan bir öğretim tekniğidir.

Cevap: A

70. Konum harita kavramı ile ilgili olan bu kavram haritası çalışmasında konum, mutlak ve göreceli olarak ikiye ayrılır. Mutlak bölümü ise meridyen ve enlem (paralel) olarak iki şekilde karşımıza çıkar. Paralel ekvator, kutup daireleri, yengeç dönencesi, kutup noktası ve matematik iklim kuşakları kavramlarıyla ilişkilendirilmiştir.

Cevap: D

71. Öğretmenin "Atmosferin özellikleri ile hava olayları arasındaki ilişkiler" konusunda sınıfta gruplar oluşturup gruplardan birbirlerine "Bu durumda neler olabilir?, ... aralarında ne gibi ilişkiler olabilir? vb." sorular sormalarını, cevaplar vermelerini istemesi ve öğrencilerin konuyla ilgili daha detaylı ve derinlemesine düşüncelerini sağlaması işbirlikli öğrenme sürecinde uygulanan karşılıklı sorgulama tekniğiyle açıklanır. Çünkü karşılıklı sorgulama tekniğinde bir konuyla ilgili oluşturulan heterojen gruplar, kendi içinde soru-cevap yaparlar.

Cevap: A

72. İstasyon tekniği öğrencilerin gruplar halinde bir öğrenme konusuyla ilgili çalışmalar yapmaları ve bu çalışmalarda birbirlerinin kaldıkları yerden devam ederek yarım bırakılan işlere katkı sağlamaları amacıyla kullanılır. Böylece öğrencilerin üretkenlik becerilerini geliştirmek, özel yeteneklerini açığı çıkarmak, yaratıcılık, kurallara uyma, etkili iletişim kurma gibi özelliklerinin de gelişimini destekler. İstasyon tekniğinde ortaya konulan ürünlerin öğrencilere özgü olmasına dikkat edilir. Dolayısıyla istasyon uygulamalarının en önemli amacı, öğrencilerin ve yaratıcılıklarını geliştirme olacaktır. Bu doğrultuda soruda öğretmenin konuyla ilgili etkinlik masaları oluşturmaları, sınıfı gruplara ayırması, her etkinlik masasına bir istasyon şefi belirlemesi ve masalarda yapılacak çalışmalar için belirli bir süre vermesi, istasyon tekniği için doğrudur. Ancak soruda öğretmenin yaptığı hata, grupların belirli süreler sonunda yer değiştirmelerini olanak tanımamasıdır.

Cevap: D

73. Bir ders planının en temel amacı eğitim-öğretim sürecinde etkili ve kalıcılığı sağlamaktır. Bu nedenle öğretimin eksikliklerini belirlemede, özel hedefleri edindiren genel hedeflere ulaşmada, herkese aynı eğitimi vermede ve etkileşimi artırmada kullanılır. Fakat öğrencilere not vermek amaçlı kullanılmaz.

Cevap: B

VÖŞÖEÖK
æ à [\ K
S] • • Å æ [æ ÅE æ ā
S] • • ÅÖ [\ > { æ ÅE æ ā

74. Belirtke tablosu, hangi konuda hangi hedef davranışın kazandırılacağını gösteren bir tablodur. Bu nedenle konuların hedefle ilişkisinin gösterilmesindeki amaç kapsam geçerliliğini artırma olmalıdır. Yani sorunun cevabı kapsam-hedefleri temsil etme derecesine bakmalıdır.

Cevap: E

75. Coğrafya öğretimi sürecinde öğretmenlerin verilen soruda kullandıkları değerlendirme aracı, not alma (anekdotal kayıtlar)dır. Çünkü not alma, öğretmenin dersin işleniş ya da bir etkinliğin gerçekleştirilmesi sırasında öğrencilerin performanslarına ilişkin gözlemleri kaydetmesidir. Bu notlar bir dosyada ya da defterde toplanabilir. Notların üzerine tarih ve etkinliğin adının belirtilmesi gereklidir. Ancak, bu kayıtlar not verme amaçlı değil, gözlemleri kaydetmek için kullanılmalıdır.

Cevap: C

Eğitimde Lider, yayında Lider...

Eğitimde Lider, yayında Lider...